

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 680

van **ALLESSIA CLAES**

datum: 8 juni 2022

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Sociale economie - Doorstroming naar het normaal economisch circuit (NEC)

Er is een belangrijke opdracht weggelegd om de doelgroepwerknemers die tewerkgesteld zijn in de sociale economie te laten doorstromen naar de gewone arbeidsmarkt. Sociale economie is geen eindstation, maar een schakel naar het normale economische circuit. Het moet mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt meer weerbaar en zelfredzaam maken om de weg naar de arbeidsmarkt te vinden. De sociale economie kan een belangrijke stap zijn voor de doelgroepwerknemers om uiteindelijk door te stromen naar het normale economische circuit.

Uit de ervaringen blijkt dat dit niet evident is. Er zijn tal van drempels die van het doorstromen een enorme uitdaging maken. Er werden reeds tal van initiatieven genomen om de doorstroming binnen de sociale economie te realiseren en te stimuleren. Tal van projecten zijn ook steeds een proeftuin om te experimenteren en te leren uit de ervaringen.

VDAB doet de screening en bepaalt in welke mate een doelgroepwerknemer klaar is om de stap naar het NEC te zetten. Er wordt een doorstroomtraject aangeboden dat bestaat uit een kwalitatieve en actieve begeleiding bij de zoektocht naar een job en de begeleiding tijdens een of meerdere stages bij een potentiële werkgever. In het regeerakkoord wordt ingezet op doorstroming in de sociale economie: "We volgen de doorstroom vanuit sociale economie naar het NEC sterk op en indien het individu er voor klaar is, begeleiden we hem/haar maximaal naar werk. We gaan na hoe bedrijven beloond kunnen worden die werknemers succesvol laten doorstromen."

1. Hoeveel doelgroepwerknemers stroomden door van de sociale economie naar het NEC? Graag een opsplitsing per beleidsinstrument sociale economie en per jaar voor 2020 en 2021, per provincie en per leeftijd.
2. Hoeveel mensen werden gescreend door VDAB met het oog op de doorstroming naar het NEC? Graag een overzicht per jaar (2020 en 2021), per provincie, per leeftijd en tewerkstelling van de doelgroepwerknemer.
3. Hoeveel 'doorstromers' zijn duurzaam aan het werk? Hoeveel bleven niet aan de slag in het NEC en keerden bijvoorbeeld terug naar de sociale economie en binnen welke termijn? Wat gebeurde met diegenen die niet konden terugkeren naar de sociale economie? Graag de jaarlijkse cijfers voor 2020 en 2021 en een opdeling van het vervolgtraject.
4. Wat is de impact van de coronacrisis geweest op de doorstroming naar het NEC?

5. Hoe schat de minister de impact in van het individueel maatwerk op de doorstroming naar het NEC?
6. Hoe evalueert de minister deze cijfers?
7. Zijn er nog verdere beleidsinitiatieven op komst?

ANTWOORD

op vraag nr. 680 van 8 juni 2022

van **ALLESSIA CLAES**

1. Om de doorstroom in kaart te brengen, maken we gebruik van een data-koppeling die jaarlijks wordt gemaakt tussen de data van WSE en VDAB. Voor 2020 zijn deze data beschikbaar, voor 2021 nog niet. Voor collectief maatwerk en lokale diensteneconomie filteren we stromen van de ene maatregel naar de andere weg. Wie dus van collectief maatwerk naar lokale diensteneconomie of arbeidszorg overgaat en daar gesubsidieerd wordt, of van de lokale diensteneconomie naar collectief maatwerk of arbeidszorg gaat en daar gesubsidieerd wordt, wordt in deze cijfers niet meegenomen. Wie vanuit arbeidszorg aan de slag gaat in collectief maatwerk of de lokale diensteneconomie maakt de overstap van een niet-betaalde activiteit (onbezoldigde arbeidsmatige activiteiten) naar een betaalde activiteit. Dit beschouwen we wel als doorstroom en nemen we dus wel mee, hier gaat het dus om doorstroom richting NEC, maar ook richting de andere werkvormen. Interne doorstroom binnen arbeidszorg, van de ene vorm van arbeidszorg naar de andere, nemen we hier niet mee. Het is met de beschikbare dataset ook niet mogelijk om een onderscheid te maken tussen interne en externe doorstroom. We kunnen met andere woorden niet betrouwbaar achterhalen welke doelgroepwerknemers er zonder subsidie aan de slag zijn in een sociale economie bedrijf.

Aantallen doorstroom naar leeftijd, verschillende maatregelen 2020

	CMW	LDE	AZ
< 25	57	5	22
25-34	136	47	53
35-44	108	72	36
45-54	73	70	22
55+	170	79	14
TOTAAL	544	273	147

Aantallen doorstroom naar provincie, verschillende maatregelen 2020

	CMW	LDE	AZ
Antwerpen	139	82	28
Limburg	62	73	14
Oost-Vlaanderen	104	43	25
Vlaams-Brabant	63	29	27
West-Vlaanderen	165	42	53
Andere	11	4	0
TOTAAL	544	273	147

2. U vindt hieronder een overzicht van het aantal door VDAB uitgevoerde evaluaties opgesplitst naar leeftijd, provincie en tewerkstelling.

Jaar Beslissing	Leeftijd	Provincie Verblijfplaats	Type Maatregel	Aantal klanten
2020	-25 jaar	Antwerpen	CMW	26
		Limburg	CMW	14
		Oost-Vlaanderen	CMW	25
		Vlaams-Brabant	CMW	15
		West-Vlaanderen	CMW	14
	25 tot en met 59 jaar	Antwerpen	CMW	148
			LDE	84
		Limburg	CMW	79
			LDE	78
		Oost-Vlaanderen	CMW	123
			LDE	58
		Vlaams-Brabant	CMW	70
			LDE	28
		West-Vlaanderen	CMW	124
			LDE	44
		Brussel	CMW	8
			LDE	1
		Buiten Brussel/Vlaanderen	CMW	5
			LDE	1
	60 jaar en +	Antwerpen	LDE	1
		Limburg	CMW	1
		Oost-Vlaanderen	CMW	2
		Vlaams-Brabant	CMW	1
West-Vlaanderen		CMW	3	
2021	-25 jaar	Antwerpen	CMW	16
		Limburg	CMW	12
		Oost-Vlaanderen	CMW	25
		Vlaams-Brabant	CMW	7
		West-Vlaanderen	CMW	11
	25 tot en met 59 jaar	Antwerpen	CMW	98
			LDE	15
		Limburg	CMW	69
			LDE	4
		Oost-Vlaanderen	CMW	152
			LDE	19
		Vlaams-Brabant	CMW	83
			LDE	8
		West-Vlaanderen	CMW	161
			LDE	11
	Brussel	CMW	8	
	60 jaar en +	Limburg	CMW	1
Vlaams-Brabant		CMW	3	
West-Vlaanderen		CMW	3	

3. We kunnen op basis van de WSE-VDAB koppeling ook in kaart brengen hoe duurzaam de doorstroom naar werk is voor wie vanuit één van de werkvormen is doorgestroomd. Hiervoor gaan we voor de populatie die bij de meting 3 maanden na einddatum doorstroom liet optekenen (volgens de definitie in vraag 1) na onder welke categorie we hen na 6, 9, en 12 maanden kunnen terugvinden. We merken hierbij op dat we enkel kunnen aangeven of deze personen al dan niet aan het werk zijn, we weten niet in wat voor job ze aan de slag zijn, of ze gedurende de tussenliggende periode continu aan het werk waren, en of ze nog steeds in dezelfde job/bij dezelfde werkgever aan de slag zijn; we weten enkel of ze al dan niet werkend zijn en dat ze niet gesubsidieerd worden. We hebben hier nog geen cijfers voor 2020 en 2021 beschikbaar (omdat we nog niet over data over de laatste meetmomenten beschikken). De cijfers hieronder zijn voor 2019

Collectief maatwerk. Situatie 6-9-12 maanden na einddatum bij de populatie werkend bij meetmoment 3 maanden, 2019

		Werk	Werkloosheid	Andere	Totaal
6 maanden na einddatum	%	84,4%	13,4%	2,2%	100,0%
	Aantal personen	493	78	13	584
9 maanden na einddatum	%	76,0%	20,0%	3,9%	100,0%
	Aantal personen	444	117	23	584
12 maanden na einddatum	%	74,7%	20,0%	5,3%	100,0%
	Aantal personen	436	117	31	584

Lokale diensteneconomie. Situatie 6-9-12 maanden na einddatum bij de populatie werkend bij meetmoment 3 maanden, 2019

		Werk	Werkloosheid	Andere	Totaal
6 maanden na einddatum	%	85,9%	13,6%	0,5%	100,0%
	Aantal personen	170	27	1	198
9 maanden na einddatum	%	83,8%	13,1%	3,0%	100,0%
	Aantal personen	166	26	6	198
12 maanden na einddatum	%	80,3%	16,7%	3,0%	100,0%
	Aantal personen	159	33	6	198

Arbeidszorg. Situatie 6-9-12 maanden na einddatum bij de populatie werkend bij meetmoment 3 maanden, 2019

		Werk	Werkloosheid	Andere	Totaal
6 maanden na einddatum	%	92,7%	5,9%	1,4%	100,0%
	Aantal personen	204	13	3	220
9 maanden na einddatum	%	88,6%	10,0%	1,4%	100,0%
	Aantal personen	195	22	3	220
12 maanden na einddatum	%	85,5%	12,7%	1,8%	100,0%
	Aantal personen	188	28	4	220

4. Tijdens de Covid-pandemie werd op initiatief van mijn voorganger, minister Crevits, door de Vlaamse regering beslist de doorstroomtrajecten voor de duur van de crisis

on hold te zetten. Gezien de verplichte covid-maatregelen waren evaluatiegesprekken door VDAB met werknemers en begeleiders, de begeleiding van werknemers in doorstroomtrajecten en de effectieve zoektocht naar stageplaatsen immers geen evidentie. Het spreekt voor zich dat, gezien de context waarbinnen alle bedrijven hun werking dienden her op te starten, doorstroom naar de reguliere arbeidsmarkt tijdens de crisis weinig kans had.

5. Individueel maatwerk speelt een belangrijke rol in doorstroom uit de sociale economie naar de reguliere economie. De complementariteit en de wisselwerking tussen individueel maatwerk en collectief maatwerk bieden een opportuniteit aan personen met een arbeidsbeperking om een duurzame tewerkstelling op de arbeidsmarkt te realiseren. Individueel maatwerk biedt dan ook heel wat mogelijkheden om doorstroom en samenwerking tussen de sociale economie en de reguliere economie te versterken. In het decreet Individueel maatwerk voorzien we bovendien de mogelijkheid van een terugvalpositie voor personen met een arbeidsbeperking, bij wie de tewerkstelling na doorstroom niet succesvol was, en bij wie de tewerkstelling buiten zijn wil om eindigt. Zo voorzien we een vangnet voor zij die de stap naar de reguliere context durven zetten en garanderen we de tewerkstelling van de persoon met een arbeidsbeperking.
6. De op vandaag beschikbare cijfers betreffen enkel het jaar 2020, een atypisch jaar gezien bij de start van de Covid-pandemie tot begin 2021 geen doorstroomtrajecten tenzij op vrijwillige basis werden opgestart. De *doorstroomresultaten* zijn dan ook nog niet echt groots. Toch is dit een genuanceerd verhaal, waarbij we moeten streven naar een duurzame doorstroom. Ik heb er alle vertrouwen in dat mede met het creëren van het kader van Individueel maatwerk, inclusief een terugvalpositie, er meer doorstroom gerealiseerd zal worden.
7. Samen met mijn administratie bekijk ik of, in afwachting van een grondige evaluatie van de maatregel Maatwerk bij Collectieve inschakeling, technische optimalisaties en kleine regelgevende bijstellingen mogelijk zijn, die drempels naar doorstroom verkleinen of indien mogelijk zelf wegnemen.